

**QORTI TAL-MAGISTRATI
(GHAWDEX) GURISDIZZJONI SUPERJURI**

**MAGISTRAT DR.
ANTHONY ELLUL**

Seduta tal-15 ta' April, 2011

Citazzjoni Numru. 15/2011

**Alfred Buttigieg, Mario Buttigieg, Freddie Joe
Buttigieg**

Vs

Anthony Cauchi u martu Mary Cauchi

Permezz ta' rikors guramentat prezentat fil-15 ta' Marzu 2011 l-atturi qegħdin jitkolbu lill-qorti sabiex:-

1. Tiddikjara li partijiet mill-hajt divizorju bejn id-djar tal-kontendenti ma kienux inbnew skond l-gholi rikjest mil-ligi.
2. Tiddikjara li fejn il-bini tal-konvenuti hu f'livell oghla minn dak tal-atturi, il-hajt divizorju hu baxx u jridd jigi innalzat.
3. Tikkundanna lill-konvenuti sabiex fi zmien qasir u perentorju li jigi stabbilit mill-qorti, il-konvenuti jigu kundannati jinnalzaw il-hajt divizorju sabiex tigi eliminata kull possiblita' ta' introspezzjoni.

4. Tiddikjara li l-pipes u outdoor unit tal-aircondition li ghaddejjin mal-hajt divizorju huma bi ksur tad-drittijiet tal-atturi.
5. Tikkundanna lill-konvenuti sabiex jaqilghu il-pipes li huma ghaddejjin mal-hajt divizorju min-naha tal-proprjeta tal-attur.

Il-konvenuti wiegbu li:-

1. Il-kawza hi intempestiva ghaliex il-konvenuti qatt ma ddikjaraw li ma kienux ser ighollu l-hajt divizorju.
2. Dwar il-pajpijiet dawn saru bl-approvazzjoni tal-atturi. Pero qatt ma eskludew li ma kienux ser inehhu l-pajpijiet.
3. Il-meritu tal-kawza hu llum ezawrit ghaliex il-hajt divizorju hu tal-gholi li tikkontempla l-ligi.

Il-kawza tittratta dwar l-obbligu li tinbena l-opramorta f'gholi ta' metru u tmenin centimetru mill-invell tal-bejt u pipe tal-arjakondizzjonata li jesporgi fuq l-arja tal-proprjeta tal-atturi. L-atturi huma proprietarji tal-fond numru 16, Triq Filfla, Ghajnsielem, Ghawdex filwaqt li l-konvenuti huma proprietarji tal-fond numru 17, Triq Filfla, Ghajnsielem.

Fis-seduta tal-1 ta' April 2011 id-difensuri tal-partijiet ddikjaraw li “.... **Ilum il-kwistjoni li hemm bejn il-partijiet hi limitata ghal dik il-parti ta' l-opramorta li tidher fir-ritratt H kif ukoll l-ispejjez tal-kawza.**” (fol. 27). Jirrizulta li wara dik is-seduta l-konvenuti kieni wkoll ghollew dik il-parti zghira tal-opramorta sabiex il-hajt jasal sal-faccata tal-bini taghhom. Għalkemm l-atturi qegħdin issa jilmentaw li din il-parti tal-hajt ma nbniex skond is-sengħa, dan m'huxiex il-meritu tal-kawza. Ovvjament jekk minhabba kif sar ix-xogħol, fil-futur issir xi hsara lil terzi, il-konvenuti jkunu responsabbli għad-danni. Għalhekk hu fl-interess tagħhom li mingħajr dewmien jieħdu l-pariri mehtiega sabiex jaraw jekk hemmx bżonn li jagħmlu xi haga ohra fl-opramorta għal finijiet ta' sigurta.

Mill-atti jirrizulta li:-

(a) Permezz ta' ittra ufficiali prezentata fil-21 ta' Jannar 2011 l-atturi kieni nterpellaw lill-konvenuti sabiex ighollu l-opramorta li hemm fuq il-bejt tad-dar taghhom. L-att gudizzjarju gie notifikat lill-konvenut fis-26 ta' Jannar 20011. Permezz ta' ittra ufficiali prezentata fit-28 ta' Jannar 2011 il-konvenut wiegbu li “.... *jekk jezisti xi obbligu da parti taghhom li huma jibnu l-opramorta, daqstant iehor hemm obbligu li da parti taghkom itellghu l-opra morta, precizament parti tas-sit proprieta taghhom, li jigi fuq in-naha tat-tramuntana u cioe' mill-lvant ghall-punent.*”.

L-Artikolu 427(1) tal-Kodici Civili jipprovdi:-

“Dak li min fil-bini tieghu għandu tarag li jiehu ghall-bejt, għandu jgholli, spejjeż tieghu, il-hajt divizorju sa metru u tmenin centimetru mill-invell tal-bejt.”

Fil-fehma tal-qorti it-twegiba li taw il-konvenuti ma kienet bl-ebda mod tagħti x'tifhem li l-konvenuti ser jikkonformaw ruhhom ma' dan il-provvediment tal-ligi. Għalhekk l-atturi kieni gustifikati li jagħmlu l-kawza u ma jistax jingħad li l-azzjoni hi intempestiva. Irrizulta wkoll li x-xogħol sar wara li giet prezentata l-kawza u fl-ebda stadju l-konvenuti ma bagħħatu jinfurmaw lill-atturi li kien ser jibda x-xogħol. Għaldaqstant l-ispejjeż ser jagħmlu tajjeb għalihom l-atturi.

(b) Għal dak li jikkoncerna l-pipe tal-arja ikkondizzjonata li jesporġi fl-arja tal-proprijeta tal-atturi, il-qorti temmen lill-konvenuti li dan sar bil-kunsens tal-attur¹. Konkluzjoni li qeqħda tagħmel wara li fis-seduta tal-lum xehedet il-persuna li għamlet dan ix-xogħol. Madankollu jidher li dan kien b'tolleranza u mhux li jkun għal zmien indefinit. Tant hu hekk li meta fis-sena 2006 l-attur interpella lill-konvenuti sabiex inehhu dan il-pipe, wiegbu li **“huwa ser jaqla’ l-pipe ta’ l-aircondition indikat minnek meta tneħħi l-hamrija u materjal iehor li poggejt mal-hajt proprijeta tieghu.”²** F'dak iz-zmien il-konvenuti kieni

¹ Fir-rigward tal-wire l-ieħor li hemm imwahhal mal-hajt divizorju, jidher li dan ma sarx mill-konvenuti.

² Ittra ufficiali 9 ta' Ottubru 2006.

jafu li għandhom obbligu li jneħħu l-pipe, pero riedu li l-ewwel l-attur inehhi xi hamrija minn mal-hajt divizorju (ara ritratt MS12³). Il-qorti ma tara l-ebda relazzjoni bejn il-pipe u l-hamrija. Meta fis-sena 2011 regħgu gew interpellati biex inehħu l-pipe, wiegħu li “*il-pipe u l-aircondition kienu saru bil-piena approvazzjoni u akkwixxenza tagħkom, tant li intom jew min minnkom kontu neħhejtu l-vettura tagħkom biex seta dahal il-high up u l-istess haddiema setghu għamlu x-xogħol.*”, minkejja li jirrizulta li kienu kkuntattjaw persuna tas-sengħa li qalilhom li x-xogħol ma setax isir f'dak iz-zmien tas-sena. Il-konvenuti għamlu hazin li ma kienux cari mal-atturi li kien ser inehħu l-pipe pero kellhom bzonn iz-zmien. Fis-seduta tal-lum id-difensur tal-konvenuti ddikjara li l-pipe kien tnejha fil-21 ta' Marzu 2011, cjo' wara l-prezentata tar-rikors guramentat. Għaladbarba l-konvenuti baqghu inadempjenti dawn is-snin kollha u qatt ma bagħatu jinfurmaw lill-atturi li behsiebhom inehħu l-pipe, iridu jagħmlu tajjeb ghall-ispejjez ukoll.

Għal dawn il-motivi l-qorti:-

- 1. Tiddikjara li l-meritu tal-kawza hu llum ezawrit u għalhekk tastjeni milli tagħti decizjoni dwar it-talbiet numru wieħed (1) sa hamsa (5).**
- 2. Tikkundanna lill-konvenuti jagħmlu tajjeb ghall-ispejjez.**

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----

³ Prezentat waqt is-seduta tal-lum.